

nemzet apostolainak zászlaját e szent épületre, hadd lengjen a reménység, a honfivértől csergedező szeretet jelképe fővárosunk fölött!» 1837-ben, a Nemzeti Színház megnyitó előadásán az »Árpád ébredésé«-ben *egy hölgyet játszott* és »Belizár«-ban *Zsófiát*. Később, mint drámai hősnő ismertté tette nevét. *Scribe* »Egy pohár víz« királynőjében jeles művésznőnek bizonyult. 1854. elején megvált a Nemzeti Színháztól, de ugyanez év aug. 23-án a »Lowodi árvák«-ban *Harleigh* Judith szerepében újra fellépett. 1860-ban nyugalomba vonult, 529 frt. 20 kr. évdíjjal. — (Gyermekük borbély volt Budán, a Fő uccában.)

Bartha László, a színészet lelkes barátja, 1883-ban tanácsosa volt az Orsz. Színészegyesületnek, 1887. szept. 20-án lemondott tisztségéről.

Bartha Miklós, orsz. képviselő, író, sz. 1848. nov. 14-én, *Rugonfalván* (Udvarhelym.), megh. 1905. okt. 19-én, *Buda-ápesten*. Irodalmi működését a kolozsvári »Magyar Polgár«-ban kezdte meg, hova színírázatokat írt. (Síremlékét 1907. okt. 22-én avatták föl.) Színművei: *Melanie*, színmű 4 felv. 1888. márc. 22. Kolozsvár. *A feleség*, színmű 4 felv., 1902. márc. 22. Vígszínház.

Bartha Mózes, úttörő színész. Kolozsvárott működött 1820—1834-ig.

Barthos Andor, dr., színműíró, sz. 1865-ben, *Sátoralfajuhelyen*. Kereskedelmi államtitkár, majd országos képviselő. Színművei: *Kérés napján*, vj. 2 felv. 1893. Budai Színkör. *A képviselőjelölt*, énekes boh. 3 felv. Bem. 1900. szept. 7-én, Városligeti Színkör. (Tsz.: Erdélyi Lajos és Hódy Lajos). (Miskolcon 1901. jan. 9.). *A hülenceárk*, vj. 3 felv. Bem. 1902. nov. 10-én, Aradon. (Zilahy Gyula társulatánál). Tsz.: Hódy Lajos.

Bartók Béla, színész, sz. 1897. okt. 21-én, *Budaápesten*. Színipályára lépett 1917-ben.

Bartók Etel, színésznő, sz. 1892. jún. 14-én, *Budaápesten*. A felső-leányiskola elvégzése után beiratkozott a színművészeti

akadémiára, onnan a színészegyesületi iskolába. 1910-ben színésznő lett Nagyváradon. Első fellépése a »Tilos a csók« c. Vincze-operett Henriette énekesnő szerepében volt. Váradról Pécsre került, hol a »Cigányszerelem« Ilonájában volt sikere. Innen Buda-Temesvárra került. 1912-ben a Népopera primadonnája volt. 1915. elején férjhez ment Mészáros Zoltán mezőtúri földbirtokoshoz, akitől elvált. 1919-ben visszatért a színpadra és Ujpesten és az Eskü-téri színházban játszott, azután Nagyváradon volt egy évig primadonna, Parlagi Lajos igazgató társulatánál. Innen Temesvárra szerződött, majd Kolozsvárt, Aradon, Róna Dezső igazgatójánál működött. Ezután Faragó Ödön igazgatóhoz ment és fellépett Léván, Érsekújvárt, Komáromban stb. Ekkor végleg visszavonult a színpadtól. Később férjhez ment és Temesvárott telepedett meg.

Bartók Béla, világhírű magyar zene-költő, a modern muzsika egyik legfőbb vezető és úttörő egyénisége, sz. 1881. március 25-én, *Nagyszentmiklóson*. Előbb Erkel Lászlónál tanult Pozsonyban, majd 1889. és 1903. között a Zeneakadémián Thomán István zongora- és Koessler János zeneszerzési tanítványa. 1907-ben a Zeneakadémia zongorafőtanszak egyik tanárává nevezték ki. Nevezetesebb művei: Scherzo nagy zenekarra (1902.), Kossuth (1903.) 4 dal és 4 zongoradarab (1904.), Zongoratós (1904.), Magyar népdalfeldolgozások (Kodály Zoltánnal együtt) (1906), I. első vonósnygyes (1905.), Zongoradarabok gyermekeknek (1908—10.), Deux Images zenekarra (1910.), Deux Portraits zenekarra, Bagateleek zongorára, 5 Ady-dal, »Kékszakállú herceg vára« (opera), »A fából faragott királyfi« (táncjáték), »A csodálatos mandarin« (pantomim) Zongoraverseny II., III. és IV. vonósnygyes. (A harmadik vonósnygyessel 6000 dolláros első díjat nyert Amerikában.) »Faluk« című daleikus, Hegedű-zongora szonáta, »Román táncok« stb. Bartók Béla zsenialitása folyton új lehetőségeket keres a zenei gondolatok kifejezésére. Senki nála nagyobb hatással nem volt az új zenei generációra. Rajta keresztül az egész magyar zenei életet állandóan igen nagy megtiszteltetések érik. Évenként több zenei körútra hívják meg, hogy sa-